

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Václava Roučky a soudců JUDr. Petra Kuchynky a Mgr. Jaroslava Škopka v právní věci **žalobce: Český rybářský svaz, Západočeský územní svaz Plzeň**, se sídlem Tovární 5, 301 00 Plzeň, proti **žalovanému: Krajský úřad Plzeňského kraje**, se sídlem Škroupova 18, 306 13 Plzeň, *za účasti osoby zúčastněné na řízení: V.Č.*, v řízení o žalobě proti rozhodnutí Krajského úřadu Plzeňského kraje, odboru životního prostředí, ze dne **22.9.2009 č.j. ŽP/7871/09**,

t a k t o :

- I. **Rozhodnutí Krajského úřadu Plzeňského kraje, odboru životního prostředí, ze dne 22.9.2009 č.j. ŽP/7871/09 se z r u š u j e a věc se vrací k dalšímu řízení žalovanému .**
- II. **Žalovaný je povinen zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši 2.000,- Kč do jednoho měsíce od právní moci tohoto rozsudku .**
- III. **Osoba zúčastněná na řízení n e m á právo na náhradu nákladů řízení .**

O d ů v o d n ě n í

Žalobou ze dne 2.11.2009 doručenou Krajskému soudu v Plzni osobně dne 10.11.2009 se žalobce domáhal zrušení rozhodnutí Krajského úřadu Plzeňského kraje, odboru životního prostředí, ze dne 22.9.2009 č.j. ŽP/7871/09 (dále též jen „*napadené rozhodnutí*“), kterým bylo zamítnuto žalobcovo odvolání proti rozhodnutí Městského úřadu Rokycany, odboru životního prostředí (dále též jen „*prvoinstanční správní orgán*“ nebo „*vodoprávní úřad*“), ze dne 1.6.2009 č.j. 2475-5/OŽP/08, kterým prvoinstanční správní orgán schválil pro V.Č., A.Č. a Ing. J.U. společný manipulační řád pro vodní díla - jez, MVE Olešná I, II a MVE II., Olešná u Černých (dále též jen „*vodní díla*“), na řece Berounce ř. km 108,8, k.ú. Olešná u Radnic a k.ú. Čivice, obec Němčovice a obec Dobříč, č. hg. poř. 1-11-01-064, hydrogeologický rajón 6230 (dále též jen „*prvoinstanční rozhodnutí*“). Platnost

manipulačního řádu byla stanovena do 30.9.2011 za splnění podmínky osadit v termínu do 30.6.2009 na levobřežní zdi náhonu MVE na určeném pozemku vodočetnou lať a po výškopisném zaměření viditelně označit minimální hladinu pro provoz MVE – 278,83 (výškový systém Balt po vyrovnání).

Správní řízení bylo upraveno zákonem č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále též jen „*správní řád*“).

Ochrana povrchových a podzemních vod, právní vztahy k povrchovým a podzemním vodám, vztahy fyzických a právnických osob k využívání povrchových a podzemních vod, jakož i vztahy k pozemkům a stavbám, s nimiž výskyt těchto vod přímo souvisí, byly upraveny zákonem č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále též jen „*vodní zákon*“). Prováděcím předpisem k vodnímu zákonu je mj. vyhláška Ministerstva zemědělství č. 195/2002 Sb., o náležitostech manipulačních řádů a provozních řádů vodních děl (dále též jen „*Vyhláška*“).

Vodní zákon byl novelizován mj. i zákonem č. 20/2004 Sb., kterým se mění zákon č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále též jen „*zákon č. 20/2004 Sb.*“).

Žalobce připomněl, že v odvolání proti prvoinstančnímu rozhodnutí především namítal, že MVE I, II a MVE Olešná II nemají platné rozhodnutí o nakládání s vodami, které jim zaniklo dnem 1.1.2008, a to dle čl. II bodu 2 zákona č. 20/2004 Sb., podle něhož platnost povolení k odběru povrchových a podzemních vod, která nabyla právní moci do 31.12.2001, zaniká nejpozději dnem 1.1.2008. Bez platného povolení k nakládání s vodami nelze schválit manipulační řád a MVE vůbec provozovat. V odvolání pak žalobce dále vyložil svůj názor na metodický pokyn MZe č.j. 21364/07-16000, jímž se správní orgán při svém rozhodování v dané věci řídil. V podrobnostech žalobce odkázal na odvolání proti prvoinstančnímu rozhodnutí.

Napadeným rozhodnutím bylo žalobcovo odvolání zamítnuto a prvoinstanční rozhodnutí bylo potvrzeno jako věcně správné. V odůvodnění napadeného rozhodnutí se odvolací orgán poměrně podrobně vypořádal s nejzásadnější námitkou, kterou žalobce uplatnil, tedy s interpretací čl. II bodu 2 zák. č. 20/2004 Sb. a aplikací tohoto ustanovení na posuzovaný případ. I odvolací orgán připustil, že současná právní úprava umožňuje i výklad prezentovaný žalobcem. Dle žalobce je tak přirozeným důsledkem, že se [žalobce] o takový výklad opírá při hájení svých práv a oprávněných zájmů. Chápe sice, že správní orgány mají rozhodovat tak, aby při skutkově (téměř) shodných případech nevznikaly důvodné rozdíly, což však těžko může obstát jako argument za situace, kdy by byla rozhodnutí věcně nesprávná a v rozporu se zákonem. I vzpomínaný nálezný Ústavního soudu je nutno jistě chápat tak, že je sice třeba při konfliktu výkladů normy postupovat „mírněji“, ale zásadně při šetření podstaty základních práv a svobod. A šetření základních práv a svobod nemůže znamenat akceptaci svévolného, tedy bez příslušného platného povolení, výkonu nějaké činnosti, zde nakládání s vodami.

Žalobce se domáhal zrušení napadeného rozhodnutí, neboť tím, že byl schválen předmětný společný manipulační řád pro MVE bez platného rozhodnutí o povolení k nakládání s vodami, mu bylo znemožněno uplatnění požadavků při rozhodnutí o vydání nového povolení k nakládání s vodami. Ve stávajícím povolení k odběru povrchové vody z řeky Berounky ze dne 29.6.1999 č.j. ŽP-2884/99 není stanoveno množství převáděné vody rybím přechodem a doba, na kterou je povolení k nakládání s vodami vydáno. Množství vody protékající přes rybí přechod rozhoduje o jeho funkčnosti a stanovuje se na základě monitoringu vyskytujících se druhů živočichů a konstrukčním řešením rybího přechodu. Stanovení minimálního a maximálního průtoku přes rybí přechod je vždy určeno komisí pro rybí přechody při AOPK Praha a musí být v souladu s vydaným povolením k nakládání s vodami. Vodní zákon v ustanovení § 9 uvádí, že povolení k nakládání s vodami se vydává na časově omezenou dobu, což ve stávajícím povolení není zohledněno. Z uvedených důvodů žalobce setrval na své interpretaci čl. II bodu 2 zák. č. 20/2004 Sb., jak ji opakovaně vyložil v této věci ve svých odvoláních, a vyslovil přesvědčení, že napadené rozhodnutí vycházelo z nesprávného právního názoru správních orgánů obou stupňů.

Žalovaný navrhoval zamítnutí žaloby, když ve svém vyjádření ze dne 18.2.2010 zopakoval podstatné z odůvodnění napadeného rozhodnutí (jeho obsah viz níže).

Ze správního spisu se k věci podávají následující podstatné skutečnosti. Dne 18.4.2007 byl vodoprávnímu úřadu předložen návrh na schválení manipulačního řádu pro vodní díla (zaevidováno pod č.j. 2667/OŽP/07).

Dne 4.4.2008 bylo vodoprávním úřadem vydáno pod zn. 2667-1/OŽP/08 rozhodnutí, jímž byl pro V.Č. a A.Č. schválen manipulační řád pro vodní díla. Platnost manipulačního řádu byla stanovena do 31.12.2012. K odvolání žalobce bylo rozhodnutím žalovaného ze dne 14.8.2008 č.j. ŽP/6176/08 zrušeno rozhodnutí Městského úřadu Rokycany ze dne 4.4.2008 zn. 2667-1/OŽP/08 a věc byla vodoprávnímu úřadu vrácena k novému projednání.

Vodoprávní úřad svolal na 12.5.2009 ústní jednání spojené s místním šetřením (pozvánka ze dne 21.4.2009 zn. 2475-4/OŽP/08). Podrobnosti z ústního jednání a místního šetření jsou zachyceny v ručně psaném protokolu ze dne 12.5.2009 (blíže neoznačeném číslem jednáním).

Dne 1.6.2009 bylo vydáno prvoinstanční rozhodnutí, v němž vodoprávní úřad připomněl, že obdržel ke schválení návrh manipulačního řádu pro vodní díla. Součástí žádosti byl požadavek na doplnění manipulačního řádu od Povodí Vltavy s.p., závod Berounka, ze dne 11.5.2007 č.j. 2007/28526/355 a souhlas s jeho doplněním ze dne 3.1.2008 č.j. 2007/74649/355.

Vodoprávní úřad dále konstatoval, že „ČRS, Západočeský územní svaz Plzeň (dále jen ČRS), vydal k návrhu manipulačního řádu dne 7.1.2008 č.j. 635/08 stanovisko, kde uvádí, že stávající povolení k nakládání s vodami pro MVE zaniklo k 1.1.2008 (dle zákona číslo 20/2004 Sb. ze dne 11.12.2003). Proto považuje vyjádření k manipulačnímu řádu za bezpředmětné. Současně ČRS požádal o vodoprávní dozor na MVE Olešná dopisem ze dne 8.1.2008 č.j. 14/08. Vodoprávní úřad MěÚ Rokycany odpověděl na tyto připomínky

k řízení (...) sdělením, že platnost povolení k odběru povrchových vod, která nabyla právní moci do 31.12.2001, k 1.1.2008 nezanikla (viz výklad MZE ČR č. 72 k vodnímu zákonu č.j. 34669/2005-16300). ČRS, pod č.j. 76/08 ze dne 12.2.2008 sděluje, že výklad MZE ČR č. 72 k vodnímu zákonu č.j. 34669/2005-16300, považuje za nesprávný až absurdní. Dále uvádí, že tzv. metodický pokyn není obecně závazným předpisem, není ovšem ani tzv. interní normativní instrukcí, která by zavazovala orgány v přímé působnosti ministerstva.“.

Vodoprávní úřad dále zdůraznil, že „není vázán právním výkladem MZE ČR k vodnímu zákonu. MZE ČR je však jeden z ústředních vodoprávních orgánů, jejichž povinností je metodická činnost a vedení orgánů nižší instance. Z těchto důvodů se vodoprávní úřad přiklání k názoru MZE ČR a nepovažuje stávající povolení k nakládání s vodami pro MVE I,II, MVE Olešná u Černých, k.ú. Olešná u Radnic, za neplatné.“.

Prvoinstanční správní orgán rovněž připomněl, že svým rozhodnutím ze dne 4.4.2008 č.j. 2667-1/OŽP/08 schválil předložený manipulační řád, proti němuž se žalobce odvolal, když argumentoval prezentovaným názorem o neplatnosti povolení k nakládání s vodami. Krajský úřad Plzeňského kraje rozhodnutím ze dne 14.8.2008 č.j. ŽP/6176/08 neshledal námitky odvolatele ohledně platnosti povolení k nakládání s vodami důvodnými, ale našel v řízení nedostatky, pro které rozhodnutí zrušil a věc vrátil k novému projednání. Vodoprávní úřad pak „v souladu s rozhodnutím odvolacího orgánu (...) doplnil účastníky řízení (...). Žadatelé doplnili předložené podání, upřesnili jednotlivá vodní díla a upravili manipulační řád svým dopisem ze dne 6.4.2009. Vodoprávní úřad svolal pod č.j. 2475-4/OŽP/08 ze dne 21.4.2009 ústní jednání spojené s místním šetřením na 12.5.2009 a umožnil účastníkům řízení seznámit se s podklady rozhodnutí a uplatnit námitky. Požadavek Povodí Vltavy s.p., závodu Berounka je součástí podmínky schváleného manipulačního řádu. ČRS považuje stávající rybí přechod za nefunkční a doporučuje uvažovat o výstavbě nového. Vlastníci jezu a MVE plánují rekonstrukci jezu a řešení rybiho přechodu, proto je platnost manipulačního řádu stanovena jen do 30.9.2011. Dále ČRS trvá na názoru, že povolení k nakládání s vodami pro MVE je neplatné. Vzhledem k názoru Krajského úřadu Plzeňského kraje, odboru životního prostředí, z výše uvedeného odvolacího řízení č.j. ŽP/6176/08 ze dne 14.8.2008, se touto otázkou vodoprávní úřad znovu nezabýval, protože je právním názorem odvolacího orgánu vázán. Předložený návrh není v rozporu se zájmy chráněnými zákonem o vodách. Proto bylo rozhodnuto, jak je ve výroku uvedeno.“.

Žalobce se proti prvoinstančnímu rozhodnutí odvolal podáním ze dne 8.6.2009. V něm vyslovil přesvědčení, že vodní díla nemají platné povolení k nakládání s vodami, které jim zaniklo dnem 1.1.2008, a to dle čl. II bod 2. zák. č. 20/2004 Sb. Bez platného povolení k nakládání s vodami nelze schválit manipulační řád a logicky vůbec MVE provozovat.

Odvolatel (= žalobce) sdělil, že je mu znám výklad Ministerstva zemědělství ČR k této otázce, obsažený v metodickém pokynu č.j. 21364/07-16000, avšak tento výklad je dle žalobce nesprávný a správní orgán ho není povinen respektovat. K argumentaci uvedené v metodickém pokynu žalobce uvedl, že ji nelze ani považovat za neuvěřitelně formální, gramaticky pruděrní výklad čl. II bod 2 zák. č. 20/2004 Sb., nýbrž doslova za naprosto neudržitelné účelové překrucování právní normy. Zákonodárci je zde podsouván úmysl ponechat zcela bez povšimnutí dříve (před 31.12.2001) vydaná rozhodnutí o povolení

k nakládání s vodami pro účely jejich vzdouvání, akumulaci, k využívání energetického potenciálu atd., zato podrobit důsledné kontrole (proto jejich platnost ze zákona zaniká k 1.1.2008) povolení k nakládání s vodami za účelem jejich odběru. Zde se ovšem ministerstvo při výkladu *ratio legis i occasio legis* dopouští zjevného omylu, neboť logika zmíněné zákonné úpravy je samozřejmě zcela jiná. Ministerstvo totiž úplně přehlíží, že všechna povolení k nakládání s vodami, jež nabyla právní moci do 31.12.2001, byla vydána za účinnosti § 8 odst. 1 zák. č. 138/1973 Sb., kde byl uveden pod písm. a) obecný termín „odběr povrchových vod“, který samozřejmě zahrnoval i akumulaci, vzdouvání vod, využívání jejich energetického potenciálu. Při logice výkladu MZe by totiž nebylo dříve (před 31.12.2001) vůbec takového povolení k provozu MVE třeba - vždyť to zákon zná až od účinnosti zák. č. 254/2001 Sb. Absurdita takového závěru je zřejmá. Žalobce uzavřel, že neexistuje-li platné povolení k nakládání s vodami, není možné manipulační řád zahrnující předmětné MVE schválit, a navrhl, aby odvolací orgán prvoinstanční rozhodnutí zrušil a věc vrátil k novému projednání.

Žalovaný v napadeném rozhodnutí nejprve ve stručnosti zopakoval dosavadní průběh správního řízení a zdůraznil, že „v odůvodnění svého [původního] rozhodnutí [ze dne 14.8.2008 č.j. ŽP/6176/08] přitom (...) uvedl, že námitky odvolatele týkající se neplatnosti (zaníku) stávajícího povolení k nakládání s vodami pro MVE I, II a MVE Olešná u Č. neshledal důvodnými.“. Dle žalovaného právní názor uvedený „ve výkladu č. 72 Ministerstva zemědělství ČR č.j. 34669/2005-16300 ze dne 19.5.2006, dle něhož se „na povolení k odběru povrchových vod vydaných za účelem jejich energetického využití v MVE, která nabyla právní moci do 31.12.2001, časové omezení vyplývající z ust. čl. II. bodu 2. zákona č. 20/2004 Sb. nevztahuje“ (...) vychází ze srovnání chronologie historického vývoje problematiky nakládání s povrchovými vodami dle předchozí právní úpravy (zákon č. 138/1973 Sb.) a současně platného vodního zákona. Zákon č. 254/2001 Sb. upravuje povolení k nakládání s povrchovými vodami v ust. § 8 odst. 1 písm. a), kde jednoznačně rozlišuje různé účely povoleného nakládání - odběr povrchových vod je upraven ustanovením § 8 odst. 1 písm. a) bod 1., využívání energetického potenciálu povrchových vod ustanovením § 8 odst. 1 písm. a) bod 3. Zákon č. 138/1973 Sb. tímto způsobem nakládání s povrchovými vodami nediferencoval, když v ust. § 8 odst. 1 písm. a) stanovil, že „povolení vodohospodářského orgánu je třeba k odběru povrchových vod a k jinému jejich užívání, pokud nejde o jejich užívání podle § 5 až 7“ tohoto zákona (tedy obecné užívání, užívání k plavbě a plavení dříví a užívání důlních vod). Pojem „povolení k odběru povrchových vod“, užitý v ust. čl. II bodu 2 zákona č. 20/2004 Sb., je tedy třeba vykládat ve smyslu ust. § 8 odst. 1 písm. a) bodu 1 zákona č. 254/2001 Sb. a okruh povolení k nakládání s vodami časově omezených ustanovením čl. II bodu 2 zákona č. 20/2004 Sb. potom zcela jistě nepokrývá povolení k nakládání s povrchovými vodami podle předchozích právních předpisů s účelem nakládání daným ustanovením § 8 odst. 1 písm. a) bodu 3 zákona č. 254/2001 Sb.“.

Žalovaný trval na právním názoru vyjádřeném v rozhodnutí ze dne 14.8.2008 č.j. ŽP/6176/08, tedy že povolení k nakládání s vodami vydaná pro vodní díla, která nabyla právní moci před 31.12.2007, k 1.1.2008 ze zákona nezanikla a jsou nadále platná. Žalovaný argumentoval i rozhodnutím Ministerstva životního prostředí ze dne 8.7.2008 č.j. 520/240/08, kterým bylo v odvolacím řízení zrušeno rozhodnutí České inspekce životního prostředí ze dne 12.3.2008 č.j. ČIŽP/43/OOV/SR01/0803628.003/08/ZLK ve věci uložení pokuty V.Č.

za nakládání s povrchovými vodami na MVE Olešná I a II bez povolení vodoprávního úřadu, a řízení o uložení pokuty bylo zastaveno. Žalovaný citoval z tohoto rozhodnutí následující pasáže: „zjištění, že odvolateli (p. V.Č.) skončila platnost povolení k odběru povrchových vod (§ 8 odst. 1 písm. a) bod 1. vodního zákona), a proto nedovoleně nakládá s povrchovými vodami za účelem využití jejich energetického potenciálu (§ 8 odst. 1 písm. a) bod 3. vodního zákona), je z hlediska i smyslu příslušných ustanovení vodního zákona naprosto nelogické a jednoznačně si protiřečí“ (...) „na MVE Olešná I a II nakládá s povrchovými vodami na základě podle předchozích předpisů vydaných a stále platných povolení k nakládání s povrchovými vodami k využívání jejich energetického potenciálu ve smyslu § 8 odst. 1 písm. a) bod 3. vodního zákona.“.

Žalovaný dále odkázal na § 2 odst. 4 a § 8 odst. 1 správního řádu, dle něhož je povinen dbát i na to, aby při rozhodování skutkově shodných nebo podobných případů nevznikaly důvodné rozdíly a ve vztahu k ostatním správním orgánům rovněž dbát vzájemného souladu všech postupů, které probíhají současně nebo souvisejí s týmiž právy nebo povinnostmi dotčené osoby. Žalovaný připustil, že současná právní úprava v zásadě umožňuje i výklad namítaný žalobcem, ovšem v té souvislosti upozornil na § 2 odst. 1 správního řádu, dle něhož jsou správní orgány povinny postupovat v souladu s právními předpisy, které jsou součástí právního řádu České republiky. Dle žalovaného jsou součástí právního řádu i nálezy Ústavního soudu. Žalovaný vycházel z nálezu Ústavního soudu ze dne 13.9.2007 sp.zn. I. ÚS 643/06, dle něhož za situace, kdy právo umožňuje dvojí výklad, „jsou orgány veřejné moci povinny ve smyslu čl. 4 odst. 4 Listiny šetřit podstatu a smysl základních práv a svobod - tedy v případě pochybností postupovat mírněji.“ Dle názoru žalovaného prvoinstanční správní orgán postupoval při novém projednání věci v souladu s právními předpisy a s názorem odvolacího orgánu vyjádřeným v rozhodnutí ze dne 14.8.2008 č.j. ŽP/6176/08. Odvolání bylo proto shledáno nedůvodným.

Žaloba je důvodná.

Řízení ve správním soudnictví je upraveno zákonem č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „soudní řád správní“ nebo „s.ř.s.“).

Podle § 65 odst. 1 s.ř.s. se ten, kdo tvrdí, že byl na svých právech zkrácen přímo nebo v důsledku porušení svých práv v předcházejícím řízení úkonem správního orgánu, jímž se zakládají, mění, ruší nebo závazně určují jeho práva nebo povinnosti, může žalobou domáhat zrušení takového rozhodnutí, popřípadě vyslovení jeho nicotnosti, nestanoví-li tento nebo zvláštní zákon jinak.

Podle § 75 odst. 1 s.ř.s. vychází soud při přezkoumání rozhodnutí ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu. Podle § 75 odst. 2 s.ř.s. soud přezkoumá napadené výroky rozhodnutí v mezích žalobních bodů.

Podle § 78 odst. 1 s.ř.s. je-li žaloba důvodná, soud zruší napadené rozhodnutí pro nezákonnost nebo pro vady řízení. Pro nezákonnost zruší soud napadené rozhodnutí i tehdy, zjistí-li, že správní orgán překročil zákonem stanovené meze správního uvážení nebo jej zneužil. Podle § 78 odst. 7 s.ř.s. soud zamítne žalobu, není-li důvodná.

Žalobce ani žalovaný správní orgán nevyjádřili v zákonné lhůtě svůj nesouhlas s rozhodnutím věci bez jednání, má se proto za to, že souhlas s rozhodnutím soudu o věci samé bez jednání je z jejich strany udělen (§ 51 odst. 1 věta druhá s.ř.s.).

Postatou sporu je výklad přechodného ustanovení čl. II bod 2 zák. č. 20/2004 Sb. Zákonem č. 20/2004 došlo k novelizaci mj. i vodního zákona s tím, že čl. II bod 2 nabyl účinnosti dne 23.1.2004. Jeho znění v časovém úseku od 23.1.2004 do 27.5.2008 bylo: *„Platnost povolení k odběru povrchových a podzemních vod, s výjimkou povolení k odběrům podzemních vod ze zdrojů určených pro individuální zásobování domácností pitnou vodou, a platnost povolení k vypouštění odpadních vod do vod povrchových nebo podzemních, která nabyla právní moci do 31. prosince 2001, zaniká nejpozději dnem 1. ledna 2008, pokud nezanikne uplynutím doby, na kterou byla udělena, je-li tato doba kratší. V případě, že doba, na kterou byla tato rozhodnutí udělena, uplynula před dnem účinnosti tohoto zákona, prodlužuje se jejich platnost do 31. prosince 2004. Ustanovení § 9 odst. 4 vodního zákona tímto bodem není dotčeno.“*. Od 28.5.2008 pak čl. II bod 2 zněl: *„Platnost povolení k odběru povrchových a podzemních vod, s výjimkou povolení k odběrům podzemních vod ze zdrojů určených pro individuální zásobování domácností pitnou vodou, a platnost povolení k vypouštění odpadních vod do vod povrchových nebo podzemních, která nabyla právní moci do 31. prosince 2001, zaniká nejpozději dnem 1. ledna 2008, pokud nezanikne uplynutím doby, na kterou byla udělena, je-li tato doba kratší. Oprávnění (§ 8 odst. 2 vodního zákona) z takových povolení se nadále považují za oprávněné a mohou nakládat s vodami a vykonávat další práva a povinnosti v rozsahu těchto povolení i po 1. lednu 2008, pokud podali nejpozději dne 1. ledna 2008 žádost o povolení k nakládání s vodami nahrazující dosavadní povolení, a to až do dne právní moci rozhodnutí o takové žádosti. V případě, že doba, na kterou byla tato rozhodnutí udělena, uplynula před dnem účinnosti tohoto zákona, prodlužuje se jejich platnost do 31. prosince 2004. Ustanovení § 9 odst. 4 vodního zákona tímto bodem není dotčeno.“*.

Správní orgány obou stupňů vycházely při výkladu zmíněného článku z právního názoru Ministerstva zemědělství ČR (dále též jen „*Ministerstvo*“) vysloveném v písemnosti označené jako „Výklad č. 72 k vodnímu zákonu a souvisejícím právním předpisům“ ze dne 19.5.2006 č.j. 34669/2005-16300 (dále též jen „*Výklad*“). Podle něj se na povolení k odběru povrchových vod vydaných za účelem jejich energetického využití v MVE, která nabyla právní moci do 31.12.2001, časové omezení platnosti vyplývající z čl. II. bodu 2. zákona č. 20/2004 Sb. nevztahuje. Tento závěr vychází dle Ministerstva ze srovnání chronologie historického vývoje problematiky nakládání s povrchovými vodami dle předchozí právní úpravy, tedy zákona č. 138/1973 Sb., o vodách, a stávajícího vodního zákona. Ten upravuje problematiku povolení k nakládání s povrchovými vodami v § 8 odst. 1 písm. a), kde jednoznačně rozlišuje různé účely povoleného nakládání. Odběr povrchových vod je upraven v § 8 odst. 1 písm. a) bod 1, využívání energetického potenciálu povrchových vod v § 8 odst. 1 písm. a) bod 3. Zákon č. 138/1973 Sb. tímto způsobem nakládání s povrchovými vodami nediferencoval, když v § 8 odst. 1 písm. a) stanovil, že povolení vodohospodářského orgánu je třeba k odběru povrchových vod a k jinému jejich užívání, pokud nejde o jejich užívání podle § 5 až 7 tohoto zákona [tedy obecné užívání, užívání k plavbě a plavení dříví a užívání důlních vod]. Pojem „povolení k odběru povrchových vod“ užitý v čl. II bodu 2

zákona č. 20/2004 Sb., je dle Ministerstva tedy třeba vykládat ve smyslu § 8 odst. 1 písm. a) bodu 1 stávajícího vodního zákona a okruh povolení k nakládání s vodami časově omezených čl. II bodu 2 zákona č. 20/2004 Sb. potom zcela jistě nepokrývá povolení k nakládání s povrchovými vodami podle předchozích právních předpisů s účelem nakládání daným ustanovením § 8 odst. 1 písm. a) bodu 3 stávajícího vodního zákona.

Soud s takovým výkladem nesouhlasí.

Podle § 1 písm. a) Vyhlášky je manipulačním řádem vodního díla soubor zásad a pokynů pro manipulaci s vodou k jejímu účelnému a hospodárnému využití podle povolení k nakládání s povrchovými nebo podzemními vodami a stavebního povolení k vodnímu dílu, ke snižování nepříznivých účinků povodní, sucha a ledových jevů, k ochraně a zlepšení jakosti vody, jakož i k zajištění bezpečnosti, stability a spolehlivosti vodního díla.

Podle § 2 odst. 1 písm. b) bod 4 Vyhlášky jsou náležitostmi manipulačního řádu vodního díla technické údaje o vodním díle a údaje s ním související, kterými jsou povolení k nakládání s povrchovými nebo podzemními vodami vztahující se k vodnímu dílu a jejich rozsah.

Lze se tak ztotožnit s žalobcovým tvrzením, že bez (platného) povolení k nakládání s povrchovými nebo podzemními vodami není možné schválit manipulační řád nebo jeho změnu.

V posuzované věci byl návrh na schválení manipulačního řádu pro vodní díla předložen vodoprávnímu úřadu dne 18.4.2007. Ze správního spisu není patrné (a nikdo to ani netvrdí), že by žadatelé spolu s návrhem na schválení předložili i povolení k nakládání s povrchovými vodami vydané pro ně po 31.12.2001. Ostatně, v textu manipulačního řádu schváleného prvoinstančním správním úřadem, který byl ve správním spisu založen, je na str. 16 v kapitole „B.2 Podklady pro zpracování manipulačního řádu“ mj. uvedeno „Povolení k nakládání s vodami z 29.6.1999 pod č.j. ŽP-2884/99 Okresního úřadu Rokycany, referátu životního prostředí, k odběru vody pro MVE Olešná II. – U Č.“.

Prvoinstanční správní orgán tak schválil manipulační řád (a žalovaný tento postup skrze napadené rozhodnutí posvětil) v souladu s argumentací, že časové omezení stanovené čl. II bod 2 zákona č. 20/2004 Sb. se na povolení k odběru povrchových vod (a tedy k nakládání s vodami) vydaných za účelem jejich energetického využití v MVE, která nabyly právní moci do 31.12.2001, nevztahuje

Znění čl. II bod 2 zákona č. 20/2004 Sb. ve znění účinném do 27.5.2008 i od 28.5.2008 konstatovalo, že platnost povolení k odběru povrchových a podzemních vod, s výjimkou povolení k odběrům podzemních vod ze zdrojů určených pro individuální zásobování domácností pitnou vodou, a platnost povolení k vypouštění odpadních vod do vod povrchových nebo podzemních, která nabyly právní moci do 31.12.2001, zaniká nejpozději dnem 1.1.2008, pokud nezanikne uplynutím doby, na kterou byla udělena, je-li tato doba kratší.

Výše prezentovaná argumentace Ministerstva, s níž se ztotožnily a beze zbytku ji aplikovaly i správní orgány obou stupňů, je však těžko udržitelná, a to právě na základě logického výkladu právní normy, na níž se, mimo jiné, Ministerstvo odvolává. Zákonodárce v čl. II bod 2 zákona č. 20/2004 Sb. jednoznačně hovoří o platnosti povolení k odběru povrchových vod, která nabyla právní moci do 31.12.2001. Tedy do posledního dne účinnosti Ministerstvem zmiňovaných „předchozích právních předpisů“, tj. zákona č. 138/1973 Sb., o vodách, podle jehož § 8 odst. 1 písm. a) Okresní úřad Rokycany, referát životního prostředí, vydal dne 29.6.1999 pod č.j. ŽP-2884/99 povolení k nakládání s vodami k odběru vody pro MVE Olešná II – U Č.. Tvrzení, že pojem „povolení k odběru povrchových vod“ užitý v čl. II bodu 2 zákona č. 20/2004 Sb., je třeba vykládat ve smyslu § 8 odst. 1 písm. a) bodu 1 stávajícího vodního zákona není akceptovatelný rovněž proto, že stávající vodní zákon, a tedy i jeho § 8, nabyl účinnosti až 1.1.2002 a jeho (jistě detailnější) rozlišování způsobu nakládání s vodami nelze zpětně vztahovat na rozlišování, jaký užívala norma účinná do 31.12.2001, tedy zákon č. 138/1973 Sb. Není zde proto prostor pro uplatnění názoru vyjeveného v nálezu Ústavního soudu ze dne 13.9.2007 sp.zn. I. ÚS 643/06, týkajícího se situace, kdy právo umožňuje dvojí výklad. Ve věci posuzované zdejší soud totiž dvojí výklad možný není.

Jak je konstatováno výše, bez platného povolení k nakládání s povrchovými vodami nelze schválit manipulační řád. V posuzované věci však nelze dospět k jinému závěru, než že prvoinstanční správní orgán přesto schválil manipulační řád za situace, kdy zde nebylo platné povolení k nakládání s povrchovými vodami, neboť o návrhu rozhodl až po 1.1.2008, tedy po nejzazším termínu daném čl. II bodem 2 zákona č. 20/2004 Sb. A nedošlo ani k tomu, co předpokládá druhá věta čl. II bodu 2 zákona č. 20/2004 Sb. v jeho znění účinném od 28.5.2008, tedy k tomu, že by oprávnění z takových povolení podali nejpozději dne 1. ledna 2008 žádost o povolení k nakládání s vodami nahrazující dosavadní povolení. V takovém případě by byli nadále považováni za oprávněné a mohli by nakládat s vodami a vykonávat další práva a povinnosti v rozsahu těchto povolení i po 1. lednu 2008, a to až do dne právní moci rozhodnutí o takové žádosti.

Protože žalovaný postup prvoinstančního správního orgánu akceptoval, zdejší soud konstatuje, že **žaloba je důvodná, a proto podle § 78 odst. 1 s.ř.s. zrušil napadené rozhodnutí pro nezákonnost. Současně soud podle § 78 odst. 4 s.ř.s. vyslovil, že věc se vrací k dalšímu řízení žalovanému.**

V dalším řízení je správní orgán vázán právním názorem, který vyslovil soud ve zrušujícím rozsudku (§ 78 odst. 5 s.ř.s.).

Žalobce, který měl ve věci plný úspěch, má podle § 60 odst. 1 věty první s.ř.s. proti žalovanému, který ve věci úspěch neměl, právo na náhradu důvodně vynaložených nákladů řízení před soudem. Žalobce výši nákladů řízení nekonkretizoval a ze soudního spisu je patrné, že jediné náklady, které žalobci prokazatelně vznikly, odpovídají částce 2.000,- Kč jakožto soudnímu poplatku za řízení. Proto bylo rozhodnuto tak, že žalovaný je povinen nahradit žalobci náklady řízení ve výši 2.000,- Kč do jednoho měsíce od právní moci tohoto rozsudku. Ke splnění povinnosti nahradit náklady řízení byla žalovanému určena pariční lhůta podle § 160 odst. 1 část věty za středníkem o.s.ř. ve spojení s § 64 s.ř.s.

Stran náhrady nákladů řízení osoby zúčastněné na řízení soud konstatuje, že podle § 60 odst. 5 věta první s.ř.s. má osoba zúčastněná na řízení právo na náhradu jen těch nákladů, které jí vznikly v souvislosti s plněním povinnosti, kterou jí soud uložil. V této věci však soud osobě zúčastněné na řízení žádnou povinnost neuložil, a proto jí právo na náhradu nákladů řízení nebylo přiznáno.

P o u č e n í : *Proti tomuto rozsudku lze podat do dvou týdnů po jeho doručení kasační stížnost ve třech písemných vyhotoveních (§ 102 a násl. s.ř.s.). Kasační stížnost se podává u soudu, který napadené rozhodnutí vydal. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.*

Důvody kasační stížnosti jsou taxativně stanoveny v § 103 odst. 1 s.ř.s. Kasační stížnost, která směřuje jen proti výroku o nákladech řízení nebo proti důvodům rozhodnutí soudu, je nepřipustná (§ 104 odst. 2 s.ř.s.). Kasační stížnost není přípustná, opírá-li se jen o jiné důvody, než které jsou uvedeny v § 103 s.ř.s., nebo o důvody, které stěžovatel neuplatnil v řízení před soudem, jehož rozhodnutí má být přezkoumáno, ač tak učinit mohl (§ 104 odst. 4 s.ř.s.).

Stěžovatel musí být v řízení o kasační stížnosti zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie (§ 105 odst. 2 s.ř.s.).

V Plzni dne 28. července 2011

Za správnost vyhotovení: Helena Kovářiková

JUDr. Václav Roučka, v.r.
předseda senátu